

Sprawozdanie Biblioteki Głównej i bibliotek systemu biblioteczno-informacyjnego Politechniki Warszawskiej za rok 2008

1. ORGANIZACJA

System biblioteczno-informacyjny Politechniki Warszawskiej (SBI PW) na koniec 2008 roku liczył 40 jednostek. W tej liczbie znajdują się:

- Biblioteka Główna
- 4 biblioteki Filii BG – w tym 2 filie wydziałowe
- 3 biblioteki Domów Studenckich
- 13 bibliotek wydziałowych
- 15 bibliotek instytutowych
- 1 biblioteka szkoły
- 1 biblioteka zakładu
- 3 biblioteki jednostek pozawydziałowych.

Pełny wykaz jednostek SBI PW zawiera Załącznik 1

W roku 2008 Dyrektor Instytutu Technologii Maszyn na Wydziale Inżynierii Produkcji wystąpił do Rektora z wnioskiem o zniesienie Biblioteki. Po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Bibliotecznej, przystąpiono w Instytucie do rozliczenia posiadanych zbiorów bibliotecznych oraz ich przekazania innym jednostkom lub ubytkowania (proces ten nie został zakończony, zatem sprawozdanie obejmuje również zbiory tej biblioteki). W 2008 roku BG PW przekazała księgozbiór Biblioteki Humanistycznej do Biblioteki Publicznej w Pucku, co pozwoli, wraz z wprowadzeniem nowego Regulaminu Organizacyjnego BG PW, na formalne zlikwidowanie jednostki, która już od wielu lat nie funkcjonowała.

Liczba etatów w SBI PW w 2008 roku wzrosła do 132. Warunki lokalowe uległy nieznacznej poprawie (wzrost zajmowanej powierzchni o 23 m², w tym nowe pomieszczenia biurowo-magazynowe w Filii BG PW Bibliotece na ul. Narbutta oraz utrata powierzchni biurowej w Filii BG PW w Płocku). Na poziomie z roku poprzedniego utrzymywała się liczba miejsc w czytelnich SBI i wynosiła 1 117 (Załączniki 2 i 3).

W 2008 roku jedna osoba uzyskała awans na stanowisko starszego bibliotekarza, trzy osoby na stanowisko kustosa, jedna na stanowisko starszego kustosa dyplomowanego, ponadto Rada Biblioteczna pozytywnie zaopiniowała jedno nowe zatrudnienie na stanowisku kustosa

dyplomowanego (od stycznia 2009 r.). Wszystkie awanse dotyczyły pracowników Biblioteki Głównej i jej Filii.

W czwartym kwartale 2008 r. Dyrektor BG PW powołał następujących pełnomocników:

Pełnomocnik Dyrektora BG ds. Systemu Biblioteczno-Informacyjnego PW - mgr Elżbieta Mroczek

Pełnomocnik Dyrektora BG ds. Bazy Biblio - mgr Mirosława Lewandowska

Pełnomocnik Dyrektora BG ds. Sieci Komputerowej i kontaktów z COI - mgr Grażyna Kiwała

Pełnomocnik Dyrektora BG ds. Systemu Zarządzania Jakością w BG - mgr Jacek Trojanowski

Pełnomocnik Dyrektora BG ds. Zamówień Publicznych - mgr Sławomir Połotnicki

Pełnomocnik Dyrektora BG ds. BHP – mgr Jan Zaleski

Od 2006 roku Pełnomocnikiem Rektora ds. BazTech jest dr Grzegorz Płoszajski.

12 maja 2008 r. odbyły się wybory przedstawicieli pracowników systemu biblioteczno-informacyjnego do Rady Bibliotecznej na kadencję 2008-2012, podczas których wybrane zostały następujące osoby: Anna Kaczyńska, Grażyna Kiwała, Halina Lisicka, Elżbieta Mroczek, Maria Pierewoj, Sławomir Połotnicki, Alicja Siemion, Iwona Socik, Krystyna Sosnowska, Elżbieta Szczepaniak, Jacek Trojanowski, Anna Tonakiewicz, Małgorzata Wornbard. Przedstawiciele nauczycieli akademickich wybrały Rady Wydziałów nowej kadencji. Na pierwszym posiedzeniu Rady Bibliotecznej w nowej kadencji, jej przewodniczącym został wybrany prof. dr hab. inż. Sławomir Tumański.

Na kadencję 2008-2012 członkami senackich komisji zostali:

Komisja ds. Nauki - st. kust. dypl. mgr Jolanta Stępnik

Komisja ds. Organizacji Uczelni - mgr Elżbieta Mroczek (Ośrodek Informatyzacji)

Komisja ds. Mienia i Finansów - mgr Jacek Trojanowski (Filia BG na ul. Narbutta)

Komisja ds. Współpracy z Zagranicą - mgr Alicja Portacha (kierownik Oddziału Magazynów i Udostępniania)

Komisja ds. Historii i Tradycji - st. kust. dypl. mgr Jolanta Stępnik

Komisja ds. Rozwoju Kampusów Akademickich - mgr Jan Zaleski

Stałym, zapraszonym gościem *Komisji ds. Kształcenia* będzie st. kust. dypl. mgr Anna Tonakiewicz.

Członkiem Rady Muzealnej w kadencji 2008-2012 został dyr. Jan Zaleski.

2. ZADANIA

Podstawowa działalność systemu biblioteczno-informacyjnego PW obejmuje: gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie oraz udostępnianie piśmiennictwa naukowego i dydaktycznego, a także prowadzenie działalności informacyjnej i dydaktycznej w zakresie serwisów i źródeł informacji.

Do najistotniejszych działań podjętych w Bibliotece Głównej w 2008 roku należy zaliczyć:

- działania prowadzące do stałego wzrostu liczby zbiorów zarejestrowanych w Centralnym Katalogu Bibliotek PW, między innymi w wyniku uzupełnienia bazy o zasoby kolejnych bibliotek; na podkreślenie zasługuje znaczący przyrost liczby egzemplarzy wpisanych do systemu ze zbiorów Biblioteki Wydziału Fizyki oraz dwóch Bibliotek z Wydziału Inżynierii Lądowej (Instytutu Dróg i Mostów oraz Instytutu Mechaniki i Konstrukcji Inżynierskich);
- porządkowanie i aktualizację katalogu poprzez prowadzenie systematycznej selekcji egzemplarzy zagubionych lub wypożyczonych przed 1995 rokiem, co w istotny sposób wpływa na jakość wyników wyszukiwania;
- znaczącą rozbudowę zawartości bazy prac dyplomowych rejestrujących prace inżynierskie, licencjackie i magisterskie (więcej zob. 4.3 *Zbiory specjalne* i 7.2 *Współpraca pomiędzy jednostkami SBI PW*);
- dalszą rozbudowę oferty szkoleń w zakresie korzystania z serwisów i usług informacyjnych skierowaną do dyplomantów oraz doktorantów, a także pracowników PW;
- usprawnienie systemu informacji oraz zapewnienie dostępu do stale zwiększającej się liczby dokumentów elektronicznych, z których można korzystać z komputerów znajdujących się w sieci PW lub po dokonaniu autoryzacji z dowolnego komputera posiadającego dostęp do Internetu;
- bieżące uzupełnienie Biblioteki Cyfrowej PW o 416 nowych obiektów, w tym o bijący rekordy popularności zbiór pełnych tekstów prac prof. Witolda Nowackiego (więcej zobacz 4.3 *Zbiory specjalne* i 7.2 *Współpraca pomiędzy jednostkami SBI PW*).

Dalsza poprawa w zakresie obsługi czytelników nastąpiła w wyniku sukcesywnej wymiany kart bibliecznych i zastosowania elektronicznych legitymacji studenckich jako kart

bibliotecznych, co prowadzi do przyspieszenia obsługi wypożyczeń, a przy tym pozwala na ograniczenie liczby dokumentów identyfikujących studenta na terenie uczelni.

W ramach dostosowywania systemu informacji o zbiorach i usługach oferowanych w BG PW do wciąż zmieniających się potrzeb użytkowników przygotowano na stronie domowej BG PW specjalną zakładkę STUDIA. Zawiera ona treści przeznaczone dla studentów wszystkich rodzajów studiów w Politechnice Warszawskiej. Przedstawiono tu bogatą ofertę zbiorów BG PW i usług, zamieszczono wskazówki, jak korzystać z oferty bibliotek systemu biblioteczno-informacyjnego PW, a także linki do internetowych zasobów edukacyjnych oraz inne przydatne informacje.

Na bieżąco wzbogacana i aktualizowana jest zakładka DLA NAUKI, przewidziana przede wszystkim dla pracowników naukowych Uczelni, którzy znajdą tam informacje o ciekawych serwisach i portalach internetowych, a także dane do oceny parametrycznej jednostek.

Z inicjatywy Filii BG Biblioteki Wydziału Chemicznego rozpoczęto prace nad aktualizacją układu działowego, stosowanego do ustawiania zbiorów w Czytelni Ogólnej, Czytelni Czasopism, Antresoli oraz Wypożyczalni Studenckiej z Wolnym Dostępem. Celem zmiany jest aktualizacja klasyfikacji oraz dostosowanie jej do potrzeb bibliotek specjalistycznych, gromadzących piśmiennictwo z określonej dziedziny. Na początek dokonano zmian w dziale E. Chemia, który został rozbudowany i uzupełniony o poddziały szczegółowe, co pozwoli na przygotowanie do wolnego dostępu zbiorów w wypożyczalni w Filii BG Bibliotece Wydziału Chemicznego, a także ułatwi użytkownikom wyszukiwanie potrzebnych im materiałów bibliotecznych.

W 2008 roku przeprowadzono długo oczekiwany remont systemu klimatyzacji zainstalowanej w BG PW. Prowadzone prace były szczególnie uciążliwe latem w szklanych pomieszczeniach nadbudowy, ze względu na panujące tu upały. Zakończenie prac w listopadzie nie pozwoliło na sprawdzenie w praktyce efektów remontu, gdyż dopiero uruchomienie w okresie letnim przepływu systemu wody lodowej pozwoli odczuć poprawę warunków pracy i przebywania w pomieszczeniach objętych systemem klimatyzacji. Niestety, pełny efekt przeprowadzonych prac można będzie odczuwać dopiero po wyremontowaniu systemu wentylacji.

W 2008 roku kontynuowano, w okresach bezpośrednio poprzedzających sesję i w czasie jej trwania (styczeń-luty, maj-czerwiec), akcję wydłużania godzin otwarcia czytelń w Bibliotece Głównej oraz w DS Akademik (z 61 do 72 godzin tygodniowo). Praca studentów-wolontariuszy pozwala dodatkowo 2 razy w tygodniu wydłużyć czas pracy czytelni w DS.

Akademik do godz. 23. Inicjatywa zwiększania liczby godzin, w jakich dostępne są czytelnie, zyskała uznanie czytelników, którzy coraz częściej korzystają z czytelni w godzinach wieczornych. Wydłużone, wieczorne godziny otwarcia bibliotek w DS. Żaczek i Babilon niezmiennie cieszą się dużym zainteresowaniem czytelników, a praca studentów-wolontariuszy (7 osób) doskonale uzupełnia fachową obsługę tych agend przez pracowników biblioteki.

W 2008 roku zintensyfikowano prace, prowadzone od lipca 2007, zmierzające do wdrożenia w Bibliotece Głównej PW procedur i zasad działania spójnych z uczelnianym Systemem Zarządzania Jakością Administracji. Jednym z efektów tych prac było przygotowanie projektu nowego Regulaminu Organizacyjnego BG PW, który w grudniu 2008 przedstawiono Radzie Bibliotecznej do zaopiniowania.

3. BUDŻET

Budżet BG PW w 2008 roku zwiększono do wysokości **11 468 800,-zł**, włączając do niego kwotę dotychczasowej dotacji na prenumeratę czasopism i zakup baz, bez zmiany jej wysokości (tj. 2 550 000,-zł),.

Łącznie na zakup zbiorów jednostki SBI PW w 2008 roku wydały **4 842 976,- zł** (Załącznik 4).

W Bibliotece Głównej (wraz z filiami) nakłady na zbiory wyniosły **4 307 278,- zł**, w tym na:

- książki drukowane i zbiory specjalne 679 674,-zł;
- przedpłatę na prenumeratę czasopism drukowanych 668 093,-zł;
  - o w tym drukowane czasopisma zagraniczne 578 644,-zł
- zakup licencji i dostęp do baz danych 2 959 511,- zł;
  - o w tym książki elektroniczne
(CRC Press, Referex, Knovel, MyiLibrary,
SD Math, SD Chem) 222 033,-zł

Łącznie wydatki na zakup zbiorów stanowiły **37,5 %** budżetu Biblioteki Głównej.

Inne jednostki SBI PW wydały łącznie na zakup zbiorów **536 698,-zł** (w tym **401 944,- zł** na książki i zbiory specjalne).

3.1. Wydatki na prenumeratę czasopism i baz danych

Wydatki na zakup baz danych i prenumeratę czasopism zagranicznych na rok 2008 przekroczyły przyznawaną w latach poprzednich dotację o **1 089 185,-zł** (różnica została pokryta z budżetu BG z dotacji ogólnej).

Umowy na dostęp do baz danych oraz prenumeratę czasopism są zawierane w roku poprzedzającym realizację, dlatego też już w trzecim kwartale analizowane są warunki oferowane przez dostawców. Koszty utrzymania w 2009 roku dotychczasowej prenumeraty czasopism i dostępu do baz danych, jeszcze w czerwcu 2008 roku planowane były na kwotę ok. 3 550 000,- zł. Znaczący spadek kursu złotego w grudniu 2008 r. sprawił, że koszty te wzrosły w tym momencie do 4 900 000,- zł. Mimo tak drastycznego wzrostu planowanych kosztów, po dyskusji na posiedzeniu Rady Bibliotecznej nie zrezygnowano na 2009 rok z dotychczas oferowanych baz i czasopism. Skutki finansowe tej decyzji będą w pełni odczuwalne dopiero w 2009 roku, gdyż bez względu na termin płatności pełne koszty prenumeraty oraz zakupu baz danych obciążają budżet roku, w którym realizowana jest dostawa.

Drukowane czasopisma zagraniczne prenumerują, za pośrednictwem BG PW cztery biblioteki wydziałowe (EiTI, IChiP, IŚ, Transportu); dwa źródła finansowania (budżet BG PW i środki własne) wykazują trzy biblioteki wydziałowe (Architektury, IM, MEiL); a trzy inne jednostki SBI w pełni samodzielnie prenumerują zagraniczne czasopisma drukowane — są to Szkoła Biznesu, Zakład Technologii Poligraficznych (Wydz. IP) oraz Instytut Dróg i Mostów (Wydz. IL). Ponadto Biblioteka Główna i 16 bibliotek systemu otrzymały łącznie 139 tytułów czasopism w formie daru i pozyskały z wymiany 162 tytuły.

Wydatki na czasopisma drukowane w 2008 roku we wszystkich bibliotekach SBI wyniosły 801 797,- zł i były wyższe niż w roku poprzednim o ponad 20 600,- zł — mimo spadku liczby nabywanych tytułów czasopism.

3.2. Wydatki na zakup książek i zbiorów specjalnych

W roku 2008 wydatki na zakup książek i zbiorów specjalnych w całym SBI wyniosły ponad 1 081 000,- zł, czyli o około 57 tys. zł więcej niż w roku poprzednim. Na zakup zbiorów specjalnych wydano 15 411 zł.

Wydatki na zakup książek w bibliotekach SBI, poza Biblioteką Główną, wyniosły w 2008 roku 387 447,- zł. Jest to o 46 588,- zł więcej niż w roku poprzednim i najwięcej od rekordowego pod tym względem roku 2004, kiedy to koszty poniesione na książki przekroczyły 400 tys. zł. Zanotowano znaczny wzrost wydatków w bibliotekach wydziałowych: Fizyki (o ponad 100%), Inżynierii Lądowej (o ponad 200%) i Inżynierii Środowiska (o ponad 80%). Zakupy książek w trzech bibliotekach instytutowych na Wydziale EiTI (Instytutu Informatyki, Instytutu Radioelektroniki oraz Instytutu Telekomunikacji) były wyższe niż w niektórych bibliotekach wydziałowych. Warto także odnotować blisko 5-krotny wzrost wydatków na książki w Bibliotece Instytutu Techniki Ciepłej na Wydziale MEiL. Środki przeznaczane na zakup książek na przestrzeni lat 2004-2008 przedstawia Załącznik 5. Opłaty specjalne (za nieterminowy zwrot wypożyczonych dokumentów) stanowiły w 2008 roku znaczące źródło zasilające zakupy książek w całym SBI. Łącznie z tytułu opłat specjalnych wpłynęło 245 534,- zł (w BG PW — 211 948,- zł). Ze środków tych zakupiono 5 429 woluminów książek (w BG — 5 272 woluminy) na kwotę 209 073,- zł (w BG — 194 807,- zł).

Wskaźnik wydatków w bibliotekach SBI na książki polskie w przeliczeniu na jednego studenta wyniósł w 2008 roku średnio 19,11 zł. Był on wyższy niż w roku poprzednim o 0,73 zł (Załącznik 5A). Najwyższy wskaźnik osiągnęła Biblioteka Szkoły Biznesu, która na zakup wydawnictw zwartych polskich przeznaczyła średnio 34,31 zł na studenta. Najmniej wydano na książki polskie na Wydziale MiNI (średnio 0,15 zł). Jednak nawet najwyższy osiągnięty wskaźnik (34,31 zł) jest ciągle jeszcze zbyt niski, gdyż nie pokrywa średnich kosztów zakupu jednej książki (średnia cena książki polskiej kupionej do zbiorów BG PW w 2008 roku wyniosła 42,15 zł a książki zagranicznej 227,17 zł).

Systematycznie rośnie liczba książek dostępnych w wersji elektronicznej. W 2008 roku wydano na ten cel prawie o 73 000,- zł więcej niż w roku poprzednim.

3.3. Inne wydatki

Wykaz wydatków poniesionych przez biblioteki SBI (na zbiory, oprogramowanie, środki trwałe i przedmioty nietrwałe) przedstawia Załącznik 6.

W Bibliotece Główniej, największą grupę wydatków, obok kosztów zakupu zbiorów i dostępu do baz, stanowią koszty osobowe i bezosobowe oraz ich pochodne, co nie oznacza, że średnie

uposażenie pracowników BG jest wysokie. Przeciwnie, należy do najniższych w PW w grupie pracowników nie będących nauczycielami akademickimi.

Inne znaczące pozycje w budżecie BG PW stanowią wydatki na remonty (432 734,43 zł) i zakup środków trwałych 274 543,- zł (w tym skaner za kwotę ponad 165 885,- zł, 2 serwery oraz 10 zestawów komputerowych dla pracowników i 7 dodatkowych monitorów). Mimo tych zakupów niestety ciągle jeszcze nie udało się zwiększyć liczby komputerów z dostępem do Internetu przeznaczonych do użytku czytelników na terenie Biblioteki Głównej.

Wydatki na podnoszenie kwalifikacji przez pracowników BG PW wyniosły w 2008 roku ponad 24 500,- zł, na wyjazdy szkoleniowe, udział w konferencjach i seminariach wydano łącznie 70 630,- zł.

Podobnie jak w latach ubiegłych jednostki SBI, finansowane przez Wydziały podają w sprawozdaniach rocznych jedynie informacje o kosztach poniesionych na konserwację i oprawę zbiorów, zakup sprzętu komputerowego oraz materiały biurowe. W 2008 roku w 12 bibliotekach, które ujawniły poniesione koszty, wydano łącznie 23 189,- zł, w tym:

na oprogramowanie komputerowe (2 biblioteki)	1 731,- zł
na zakup sprzętu komputerowego (7 bibliotek)	12 114,- zł
na oprawę i konserwację zbiorów (3 biblioteki)	6 588,- zł
na szkolenia (2 biblioteki)	760,- zł
na udział w konferencjach (1 biblioteka)	854,- zł
na zakup regałów i mebli (2 biblioteki)	1 142,- zł

4. ZBIORY

Dane dotyczące zbiorów w SBI PW w 2008 roku przedstawia Załącznik 7.

Łączna liczba zbiorów drukowanych na koniec roku 2008 wyniosła **1 578 728** jednostek inwentarzowych i jest mniejsza o 41 911 jednostek w stosunku do roku poprzedniego. Wynika to z porządkowania dokumentacji o lokalizacji zbiorów (wykreślenia ze zbiorów pozycji uznanych za zagubione), a także prac nad aktualizacją poszczególnych kolekcji, w tym selekcją nieaktualnych podręczników i skryptów. W Bibliotece Głównej wycofano łącznie 42 887 wol. książek (selekcja, braki poskontrowe, zagubione), 195 wol. czasopism (selekcja) oraz 23 543 jednostek zbiorów specjalnych (głównie dezaktualizowane normy). Szczególnie intensywne prace nad porządkiem księgozbioru prowadzono

w Wypożyczalni Studenckiej poddając selekcji ponad 12 743 wol. starych podręczników oraz porządkując w katalogu powiązane z nimi opisy.

W tym samym czasie do zbiorów wpłynęło 16 540 wol. książek, 1 526 wol. czasopism oraz 2 981 jednostek zbiorów specjalnych. Informacja katalogowa o zbiorach drukowanych jest na bieżąco uzupełniana o linki do wersji elektronicznej tych dokumentów, jeśli tylko są dostępne w tej wersji.

4.1. Czasopisma drukowane i elektroniczne

W 2008 roku w bibliotekach SBI prenumerowano łącznie 1 071 tytułów czasopism drukowanych, w tym 237 zagranicznych. Z wymiany pochodziło 312 tytułów (162 zagranicznych), a z darów 286 tytułów (139 zagranicznych). Łącznie dostępnych było 1 678 tytułów czasopism bieżących, o 42 mniej niż w roku 2007.

Prenumerata czasopism spadła o 102 tytuły (w tym 45 polskie i 57 zagraniczne), wzrosła natomiast wymiana z partnerami krajowymi i zagranicznymi (o 64 tytuły). Mniejsza prenumerata drukowanych czasopism zagranicznych, była rekompensowana dostępem do wersji elektronicznych tych czasopism (dotyczy to np. RSC, IoP).

Systematyczny spadek liczby tytułów zagranicznych czasopism drukowanych jest odzwierciedleniem przyjętej od kilku lat zasady nie prenumerowania czasopism drukowanych, o ile są dostępne w wersji elektronicznej. Prawie nie ulega zmianie natomiast liczba gromadzonych tytułów drukowanych polskich czasopism, gdyż ciągle jeszcze nie są one dostępne w prenumeracie w wersji elektronicznej.

Od roku 2008 opłacono prenumeratę elektronicznych czasopism wydawnictwa Emerald, IoP, a także, na życzenie czytelników, przywrócono po pierwszym kwartale 2008 roku dostęp do bazy INSPEC (przerwano prenumeratę w 2007 roku) oraz do bazy SCOPUS.

W 2008 roku zapewniono dostęp do ok. 13 750 tytułów czasopism elektronicznych (unikatowych) z 21 baz. Pełna lista dostępnych tytułów elektronicznych czasopism znajduje się na stronie domowej BG PW (od stycznia 2009 aktualny adres zakładki „Lista tytułów e-źródeł” <http://rn9jv4jx7h.search.serialssolutions.com/>).

Zakończono prace nad włączeniem do Centralnego Katalogu Bibliotek PW wszystkich czasopism gromadzonych w filiach BG PW. Na bieżąco są uzupełniane opisy zeszytów

specjalnych (materiały z konferencji) gromadzone w wersji drukowanej oraz opisy czasopism z kolekcji GPiM.

4.2. Książki drukowane i elektroniczne

We wszystkich bibliotekach SBI PW w 2008 roku przybyło **22 165** książek, w tym **2 409** wol. książek zagranicznych. Roczny wpływ jest o 445 wol. wyższy niż w roku poprzednim. 5 429 wol. tj. blisko 25 % nabytków, zakupiono z opłat za nieterminowy zwrot książek. Oprócz zakupów ważnym źródłem nabytków w bibliotekach są dary. W kwietniu 2008 roku Biblioteka Główna otrzymała z Wydawnictwa Naukowo-Technicznego ponad 160 wol. książek z dziedziny matematyki, fizyki i chemii. Zostały one włączone do zbiorów Filii BG PW Biblioteki Wydziału Chemicznego oraz BG PW.

Książki pozyskiwano również za zagubione zbiory. W 2008 roku w 14 bibliotekach SBI PW pozyskano w ten sposób łącznie 405 woluminów.

W 2008 roku zakupiono na własność 518 tytułów książek elektronicznych, co zwiększyło ogólny zasób elektronicznych książek do **959** tytułów — w tym:

MyiLibrary (książki kupowane na zamówienie indywidualne)	54
SD Chem, SD Math (kolekcje Elsevier zakupione w pakietach)	500
OKNO (podręczniki otrzymane w darze z OKNO PW)	64
Biblioteka Cyfrowa PW (tylko książki)	341

Informacja o tych zbiorach w dużej części (oprócz kolekcji SD Chem i SD Math) jest dostępna w centralnym katalogu bibliotek PW.

Natomiast zbiór książek elektronicznych dostępnych w ramach licencji (pakiety udostępniane z serwerów dostawców: CRC Press, Knovel, Referex) wzrósł o ok. 1 150 jednostek i wynosił w końcu roku sprawozdawczego 3 446 tytuły (Załącznik 8). Otrzymane w grudniu 2007 roku elektroniczne podręczniki (dar Ośrodka Kształcenia na Odległość — OKNO PW) w 2008 roku zostały dodatkowo udostępnione poprzez stronę domową BG w zakładce STUDIA — Zasoby Edukacyjne — OKNO — podręczniki. Do tej kolekcji, podobnie jak do baz kupowanych na własność i dostępnych na zasadach licencyjnych, dostęp spoza terenu uczelni mają autoryzowani użytkownicy (pracownicy, doktoranci i studenci PW).

Pełną informację o dostępnych tytułach książek elektronicznych podaje lista A-Z tworzona od stycznia 2007 roku (od stycznia 2009 aktualny adres zakładki „Lista tytułów e-źródeł” <http://rn9jv4jx7h.search.serialssolutions.com/>).

Na koniec 2008 roku w katalogu centralnym zarejestrowano **154 858** opisów bibliograficznych unikalnych tytułów/wydań (w tym 143 973 opisów książek i 9 326 opisów czasopism) oraz łącznie **659 886 rekordów egzemplarzy**. Do tworzenia katalogu centralnego bibliotek PW dołączyły w 2008 roku Biblioteka Wydziału Fizyki, która w ciągu roku zarejestrowała 1 644 rekordy, oraz biblioteki dwóch instytutów Wydziału Inżynierii Lądowej — Biblioteka Instytutu Dróg dwóch Mostów (1 934 rekordy egz.) oraz Biblioteka Instytutu Mechaniki Konstrukcji Budowlanych (1 774 rekordy egz.).

4.3. Zbiory specjalne

Kolekcja **Narodowego Zasobu Bibliotecznego (NZB)** wzbogaciła się w 2008 roku o 704 dokumenty, przy czym 580 woluminów przeniesiono z innych bibliotek, 123 otrzymano z darów, a 1 dokument zakupiono. Na koniec roku sprawozdawczego zbiór NZB liczył 3 863 jednostki.

Najstarsze, a zarazem najcenniejsze w zbiorach SBI stare druki znajdują się w BG PW (123 vol.) oraz w Bibliotece Wydziału Architektury (120 vol.). W BG PW prowadzono bieżące prace w zakresie ochrony zbiorów NZB (pomiar temperatury i wilgotności w magazynach) oraz ocenę stanu zachowania wydawnictw. Wytypowano woluminy, które powinny być poddane pełnej konserwacji.

Kontynuowano prace nad porządkowaniem i podliczaniem inwentarzy zbiorów z **Kolekcji GPiM**. Uzgodniono z Działem Ewidencji Majątku PW wartość 14 inwentarzy, podliczono kolejne 2. Przekazano do zbiorów NZB 580 pozycji inwentarzowych. Prowadzono prace nad inwentaryzacją czasopism oraz ich ewidencją w katalogu centralnym bibliotek PW (229 tytułów ok. 3600 vol.). Działania te znacząco wpłynęły na intensyfikację wykorzystania kolekcji. W katalogu elektronicznym udostępniona jest baza z opisami ponad 2 000 książek z kolekcji GPiM, a do Centralnego Katalogu Bibliotek PW wprowadzono opisy 330 książek z tzw. starego zasobu tej kolekcji, które były zamawiane przez czytelników.

Prowadzono dalsze prace nad porządkowaniem i wstępną rejestracją kolekcji fotografii przejętych z IGPiM. Utworzono ich spis w pliku Excel, opracowując wstępnie ok. 30 000 opisów zdjęć, które na bieżąco są przenoszone do bazy katalogowej w systemie ALEPH

i modyfikowane. Cenne fragmenty kolekcji były prezentowane i omawiane podczas konferencji i wystaw.

Głównym zadaniem **Biblioteki Cyfrowej PW** (BC PW) jest zapewnienie dostępu poprzez Internet do zasobów edukacyjnych i twórczości naukowej pracowników Politechniki Warszawskiej, a także własnych kolekcji o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym. Dlatego też z roku na rok wzrasta liczba obiektów udostępnianych za jej pośrednictwem. W roku 2008 umieszczono w BC PW 416 obiektów, co niemal podwoiło łączną liczbę oferowanych dokumentów elektronicznych, która na koniec roku wyniosła 881 jednostek. Najciekawsze z nich to czasopismo „Architekt” (roczniki 1901-1912) oraz zbiór ponad 100 fotografii z Kolekcji Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa (kolekcja Ikonografia). Największą poczytnością cieszy się opublikowany w 2008 roku „Pełnotekstowy zbiór publikacji prof. Witolda Nowackiego” (w okresie od maja do końca grudnia 2008 roku odnotowano prawie 40 000 wejść do tej publikacji).

Zbiór norm w bibliotekach SBI liczył na koniec roku sprawozdawczego **117 970** jednostek. Jest on mniejszy niż w roku 2007 ze względu na dużą selekcję w Filii BG Bibliotece Szkoły Nauk Technicznych i Społecznych w Płocku, gdzie wycofano 21 517 norm nieaktualnych. Bieżącą aktualizację norm prowadzono też w innych bibliotekach. Łącznie we wszystkich bibliotekach przybyło **2 156** egzemplarzy, a **23 688** egzemplarzy norm ubyło.

W BG PW gromadzone są również **aprobaty techniczne** (dar Biblioteki Publicznej m.st. Warszawy). Na koniec 2008 roku w zbiorach BG PW znajdowało się 3 238 aprobat, w tym: 3 056 Aprobat Technicznych ITB, 87 Rekomendacji Technicznych ITB, 68 Europejskich Aprobat Technicznych ETA oraz 27 Wytocznych do Europejskich Aprobat Technicznych.

W jednostkach SBI przybyło w 2008 roku **1 827 prac dyplomowych** (licencjackich, magisterskich i doktorskich). Cennym uzupełnieniem informacji o zasobach bibliotek jest systematycznie aktualizowana i uzupełniana baza prac dyplomowych (licencjackich, inżynierskich i magisterskich) przechowywanych w bibliotekach: MEiL, IM, ETSiP (Wydz. Elektryczny), SIMR oraz 3 bibliotekach Wydziału EITI (Instytutu Informatyki, Instytutu Telekomunikacji oraz Systemów Elektronicznych). Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że baza powstała z inicjatywy Biblioteki Wydziału MEiL i jest w całości tworzona tylko przez biblioteki specjalistyczne, a nie jednostki BG PW. W końcu 2008 roku baza liczyła ok. 1 700 rekordów (więcej zob.: 7.2 *Współpraca pomiędzy jednostkami SBI PW*).

5. USŁUGI INFORMACYJNE i ORGANIZACJA SZKOLEŃ

W całym SBI udzielono prawie 115 000 informacji katalogowych, bibliograficznych, faktograficznych. W Bibliotece Głównej opracowano 287 kwerend na zamówienie instytucji naukowych zewnętrznych (usługa płatna) — na łączną kwotę 28 169,- zł. Nieodpłatnie prowadzone było wyszukiwanie cytowań na zamówienie jednostek i pracowników PW.

W BG PW, w celu zapewnienia właściwej obsługi informacyjne użytkowników, tworzone lub współtworzone są następujące bazy danych:

BIBLIO – baza publikacji pracowników PW — wprowadzono 265 nowych rekordów, zaktualizowano lub uzupełniono 485 rekordów i dokonano weryfikacji 875 elementów opisu dotyczących afiliacji; na koniec roku baza liczyła 33 239 rekordów;

DOKTO — baza prac doktorskich i habilitacyjnych — w ponad 330 opisach uzupełniono tytuły w języku angielskim oraz abstrakty w języku polskim i angielskim; na koniec roku baza liczyła 2 068 rekordów;

BazTech — baza danych o zawartości polskich czasopism technicznych, współtworzona z innymi bibliotekami naukowymi, pracownicy BG PW wprowadzili 1003 rekordy;

BazTOL — portal polskich i anglojęzycznych stron domowych z zakresu nauk technicznych — tworzony wspólnie z 16 bibliotekami technicznymi w kraju, w BG PW opracowano 25 rekordów z zakresu chemii i zrecenzowano 87 rekordów przygotowanych w innych bibliotekach;

SYMPONET — baza materiałów konferencyjnych znajdujących się w bibliotekach polskich — wprowadzono do bazy 2 086 opisów, w tym 494 z zasobów BG PW; na koniec 2008 roku stan bazy wynosił 43 940 rekordów.

W 2008 roku **7 018** studentów pierwszego roku zostało przeszkolonych w ramach przysposobienia bibliotecznego. Szkolenia prowadzone były przez pracowników BG PW (łącznie dla 4 364 osób) oraz w 9 bibliotekach wydziałowych (dla 2 654 osób). Pracownicy przeprowadzili szkolenia w języku angielskim dla 3 grup studentów na kierunkach anglojęzycznych.

OIN przygotował również i prowadził szkolenia specjalistyczne dla dyplomantów (330 osób) i doktorantów (170 osób). Program szkoleń obejmował: informacje o bibliotecznych zasobach informacyjnych, podstawy informacji naukowej oraz obsługę programu zarządzającego

tworzeniem bibliografii załącznikowej RefWorks. Tematyka zajęć była dostosowana do specyfiki dziedziny określonej grupy użytkowników oraz ich potrzeb. Odrębne szkolenia w zakresie pełnotekstowych baz czasopism przeprowadzono dla pracowników Studium Języków Obcych.

W Bibliotece Głównej praktyki odbyło 7 studentów IINiB UW (1092 godziny) oraz 9 uczniów PSIAK (70 godzin). Przez ponad miesiąc przebywała na praktykach w OIN studentka kierunku Komparatistik Uniwersytetu Ludwika Maksymiliana w Monachium, która pomagała w opracowaniu materiałów szkoleniowych dla studentów z grup anglojęzycznych. Praktyki zawodowe, w związku z awansem na stanowisko kustosza, odbywał pracownik biblioteki WAT.

W 2008 roku modyfikowano i uzupełniano ulotki i materiały informacyjne (w tym kilka w wersji angielskiej), upowszechniane we wszystkich jednostkach SBI na Uczelni. Na bieżąco prowadzono prace nad aktualizacją strony domowej, w tym jej wersji anglojęzycznej. Informacje tu zamieszczone są na bieżąco wykorzystywane we wszystkich bibliotekach PW.

6. UDOSTĘPNIANIE

W 2008 roku w bibliotekach SBI PW było zarejestrowanych łącznie 56 201¹ użytkowników. Aktywnych, korzystających w 2008 roku z systemu ALEPH, było **20 561** użytkowników, na ogólną liczbę 33 952 studentów (studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych, doktoranckich i podyplomowych) i 4 643 pracowników Uczelni. W tej ostatniej grupie użytkowników w 2008 roku wzrosła liczba kont aktywnych, ze względu na możliwość korzystania z zasobów elektronicznych z dowolnego komputera po aktywacji konta bibliotecznego. Z możliwości tej korzystają także pracownicy, którzy wcześniej przez wiele lat nie korzystali ze zbiorów BG PW.

Udostępnianie zbiorów na zewnątrz i w czytelnich w latach 2003-2008 przedstawia Załącznik 9. Wskaźnik udostępniania zbiorów na poszczególnych wydziałach (z pominięciem wydziałów obsługiwanych przez filie BG), za lata 2004-2008, w przeliczeniu na 1 studenta, zawiera Załącznik 10. Aktywność użytkowników w systemie ALEPH w latach 2006-2008 obrazuje Załącznik 11.

---

¹ Wysoka ogólna liczba użytkowników jest wynikiem dublowania ich ewidencji w Bibliotece Głównej i bibliotekach na poszczególnych wydziałach. .

Rok 2008 był kolejnym, w którym udało się uniknąć kolejek przy rejestrowaniu w systemie bibliotecznym studentów I roku. Centralna rejestracja studentów nowoprzyjętych na studia i pobieranie tych danych do systemu bibliotecznego pozwoliły ograniczyć czas potrzebny do uruchomienia konta bibliotecznego do minimum.

Udostępnianie zbiorów drukowanych w SBI systematycznie maleje. We wszystkich czytelnich bibliotek PW w roku 2008 wypożyczono ogółem aż o **48 822** dokumentów mniej (w 2007 roku – 620 181). W tym samym roku wzrosła natomiast liczba zeszytów czasopism wykorzystywanych w Czytelni Czasopism BG PW (o 9%), co przeczy tezie, że wraz z rozwojem dostępu do czasopism elektronicznych maleje wykorzystanie czasopism drukowanych. Nieznacznie wzrosła liczba wypożyczeń na zewnątrz – **479 023** udostępnienia (rok wcześniej – 470 302).

W 2008 roku coraz częściej czytelnice były miejscem pracy grupowej nad projektami i miejscem wspólnej nauki. Ta nowa funkcja bibliotek oraz zmieniająca się forma korzystania ze zbiorów (coraz szersze wykorzystanie zasobów elektronicznych) będzie wymuszała zmianę aranżacji przestrzeni bibliotecznego i zwiększanie powierzchni z wolnym dostępem do zbiorów oraz spowoduje szersze wykorzystanie komputerów (również własnych laptopów) w czytelnich. BG PW stopniowo przygotowuje się do tej zmiany.

Statystyka udostępniania zbiorów elektronicznych została przedstawiona w Załącznikach 12—15. Znacząco rośnie wykorzystanie tego typu dokumentów. W 2008 roku łączny czas poświęcony na przeszukiwanie baz pełnotekstowych wyniósł 13 569 godzin, o 3 388 więcej niż w roku 2007. Liczba sesji w bazach wzrosła do 103 543 (o 32 145 więcej niż w poprzednim roku). Większe wykorzystanie zasobów elektronicznych szczególnie dobrze widać na przykładzie liczby pobranych z baz bajtów, która wzrosła od roku 2006 ponad 2,5 krotnie (z 100 365 108 621 w roku 2006 do 262 301 448 761 w roku 2008).

Bardzo szybko do tego sposobu dostępu do zbiorów przekonali się studenci studiów dziennych, którzy stanowią najliczniejszą grupę korzystających z zasobów elektronicznych z domu. Ogólnie najczęściej ze zbiorów elektronicznych korzystali studenci i pracownicy Wydziału Chemicznego oraz Wydziału Elektroniki.

Wypożyczenia międzybiblioteczne, jako forma zapewnienia dostępu do dokumentów znajdujących się w zbiorach innych bibliotek, wciąż są ważną częścią usług związanych z udostępnianiem zbiorów. W 2008 roku sprowadzono na zamówienie pracowników, doktorantów i studentów PW 531 książek, 57 zeszytów czasopism oraz 4 043 odbitek

reprograficznych (usługa ta jest realizowana nieodpłatnie dla zamawiających, a koszty pokrywa BG PW). Dzięki wyjątkowo sprawnej obsłudze wypożyczalni międzybibliotecznej, wiele z tych zamówień jest realizowanych przez wskazanie linku w otwartym Internecie do pełnego tekstu, co nie tylko prowadzi do oszczędności finansowych, ale znacznie skraca czas pozyskania publikacji.

Na zamówienia zewnętrzne, ze zbiorów BG PW udostępniono 1 301 książek, 101 zeszytów czasopism oraz 6 437 odbitek reprograficznych. W SBI w 2008 roku wykonano łącznie **680 379** stron kopii reprograficznych (BG – **656 674**). Na potrzeby Biblioteki Cyfrowej PW i zamówienia zewnętrzne przygotowano ponadto **20 079** stron kopii cyfrowych.

7. WYDARZENIA

Bieżące informacje o sprawach ważnych dla systemu bibliotecznego-informacyjnego PW były zamieszczane w biuletynie Informacje Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej (4 zeszyty w 2008 roku, pełne teksty na stronie domowej) oraz na bieżąco w aktualnościach na stronie domowej. Kilka z podanych tam faktów warto szczególnie podkreślić i skomentować

7.1 Katalog Centralny Bibliotek PW

W roku 2008 swoje zbiory w centralnym katalogu bibliotek PW rejestrowało już 17 jednostek systemu bibliotecznego-informacyjnego PW, w tym 8 jednostek BG, 6 bibliotek wydziałowych: Fizyki, IL, IŚ, IM, MEiL, IChIP, oraz 3 biblioteki instytutowe: ETSiP (Wydz. Elektryczny) i 2 z Wydz. Inżynierii Lądowej: IMKI i IDiM. Wzrost liczby bibliotek współtworzących centralny katalog jest bardzo pozytywnym znakiem dobrej współpracy, ale niepokoi fakt, że poza systemem pozostaje wciąż ponad połowa bibliotek SBI PW.

W 2008 roku władze Uczelni podjęły decyzję o zakupie ze środków centralnych 10 licencji klienckich zintegrowanego bibliotecznego systemu komputerowego ALEPH przeznaczonych dla wszystkich zainteresowanych jednostek SBI. Decyzja ta pozwoli na przełamanie bariery finansowej, która dotychczas ograniczała przystąpienie wielu bibliotek do systemu.

7.2. Współpraca pomiędzy jednostkami SBI PW

Współpraca merytoryczna pomiędzy wszystkimi jednostkami SBI PW jest podstawą świadczenia usług bibliotecznych na wysokim poziomie. Dlatego tak cenne są wszystkie te inicjatywy, które realizowane są wspólnie przynajmniej przez kilka bibliotek PW.

Do takich inicjatyw należy zaliczyć prace podjęte nad aktualizacją **Bazy BIBLIO**. W 2008 przeszkolono 3 nowe osoby do wprowadzania danych do tej bazy oraz dostosowano jej strukturę do bieżących potrzeb wydziałów, w tym do pobierania danych do Ankiety Jednostki przesyłanej do OPI. Prace te prowadziła BG PW wspólnie z Biblioteką Wydziału Inżynierii Środowiska. Podjęta współpraca pozwoliła na zachowanie spójności i wymienności danych pomiędzy bazami tworzonymi na Wydziale IŚ oraz w BG PW. Uzgodniono, że opisy publikacji autorstwa pracowników Wydziału będą zamieszczane w bazie BIBLIO przez pracownika Biblioteki Wydz. IŚ (przejmowane z bazy lokalnej), co przyczyni się do kompletności zasobu bazy BIBLIO i poprawności wprowadzanych danych, a także do ich spójności z ewidencją prowadzoną na Wydziale.

Szybszy rozwój i promocja **Biblioteki Cyfrowej PW** jest zadaniem BG PW, ale pełny efekt można osiągnąć tylko współpracując w tym zakresie z innymi jednostkami SBI. Przykładem takich działań była współpraca z Wydziałem IL przy tworzeniu CD ROM z pełnymi tekstami prac prof. Witolda Nowackiego. Publikacja przygotowywana była z inicjatywy Wydziału IL, z okazji I Kongresu Mechaniki Polskiej. Bibliografię publikacji prof. W. Nowackiego opracował Wydział IL, a skany pełnych tekstów oraz redakcję i edycję CD ROM zapewniła BG PW. W efekcie powstał elektroniczny załącznik do materiałów konferencyjnych rozdany uczestnikom Kongresu, a Biblioteka Cyfrowa PW wzbogaciła się o pozycję, na tyle cenną, że w krótkim czasie stała się najczęściej przeglądaną publikacją w tej kolekcji.

Inny przykład współpracy to utworzenie przez BG PW i aktualizowanie wyłącznie przez inne biblioteki sieci, **bazy prac dyplomowych**. Na podkreślenie zasługuje fakt, że dane do tej bazy wprowadzają m.in. jednostki, które nie podjęły jeszcze pełnej współpracy przy tworzeniu Katalogu Centralnego Bibliotek PW, a obecne działania traktują jako element szkolenia i przygotowania do pełnego katalogowania w systemie ALEPH. Dotyczy to biblioteki Wydziału SiMR oraz 3 bibliotek instytutowych Wydziału EITI (Instytutu Informatyki, Instytutu Telekomunikacji oraz Instytutu Systemów Elektronicznych). Wspólna dla wszystkich jednostek PW, dostępna w Internecie baza katalogowa prac dyplomowych może być wygodnym źródłem informacji, świadczącym o dorobku dydaktycznym uczelni, a także informować o lokalizacji i dostępności tych prac (więcej zob. 4.3 *Zbiory specjalne*).

W 2008 roku biblioteki PW kontynuowały intensywną **promocję zakupu podręczników anglojęzycznych** i książek przydatnych do pracy naukowej. Cztery biblioteki wydziałowe (MEiL, IChiP, IŚ oraz Fizyki), Biblioteka Instytutu ETSIP oraz trzy jednostki BG PW zorganizowały, przy współudziale dostawców książek (IPS oraz ABE Marketing), wystawy nowych książek. Stwarzały one dobre warunki dla wyboru publikacji, które najlepiej odpowiadają potrzebom zamawiających. Jednocześnie wystawy przyczyniają się do coraz lepszej współpracy w zakresie polityki gromadzenia zbiorów w jednostkach SBI na Uczelni, gdyż są okazją do wymiany informacji o kupowanych tytułach, wspólnego ustalania liczby gromadzonych egzemplarzy oraz najdogodniejszej dla czytelników ich lokalizacji w zbiorach. Wystawy organizowane ze zbiorów własnych bibliotek i innych jednostek Uczelni są kolejnym przykładem dobrej współpracy podejmowanej przez BG PW.

7.3 Wystawy

W roku 2008 w BG PW zorganizowano 2 wystawy o charakterze muzealnym oraz przygotowano i wykorzystywano w korytarzu przestrzeń dla czasowych wystaw prezentujących kopie cennych zbiorów (w 2008 roku były tu prezentowane wystawy: *Najstarsze czasopisma ze zbiorów BG PW* oraz fragmenty z ekspozycji *Nie tylko książka techniczna ...*).

Wystawy o charakterze muzealnym to: *Nie tylko książka techniczna* (prezentowana w okresie 23.04—30.06 początkowo w BG PW, a następnie w Muzeum PW) oraz *Uczymy się ... podręczniki, przyrządy, e-zasoby* (14-21 listopada). Obie wystawy były przygotowywane we współpracy z Muzeum PW. Ekspozyty do drugiej wystawy użyczyło wiele jednostek Uczelni, a do ich pozyskania przyczynili o się pracownicy bibliotek PW.

Wystawy te cieszyły się dużym zainteresowaniem, zarówno wśród bezpośrednio odwiedzających, jak i wśród tych, którzy odwiedzili jedynie wersję elektroniczną wystawy dostępną przez Internet. Było to okazją do promocji zbiorów, a kompetentne i fachowe przygotowanie wystaw stanowiło przykład umiejętności organizacyjnych i wystawienniczych osób, które bezpośrednio przyczyniły się do ich powstania.

7.4 Prace nad nową wersją przysposobienia bibliotecznego

W maju 2008 roku podjęto prace nad przygotowaniem nowej wersji przysposobienia bibliotecznego dla studentów I roku oraz przeszkolenia nowej grupy osób, która będzie mogła prowadzić te zajęcia w przyszłości. Było to o tyle ważne, że ze względu na nowe zadania OIN (szkolenia dyplomantów i doktorantów) konieczne jest przygotowanie większej grupy osób do prowadzenia zajęć na poziomie podstawowym. Szkolenie w zakresie udzielania podstawowej informacji o usługach oferowanych przez SBI PW było także uzasadnione planami BG PW zmierzającymi do utworzenia stanowisk bibliotekarzy dziedzinowych oraz przygotowania osób, które będą obsługiwały planowane stanowisko pracy w Informatorium.

Praca nad przygotowaniem nowego programu, zdobycie podstawowych umiejętności dydaktycznych, wiedzy w zakresie sposobu przygotowywania prezentacji, ustalania planu zajęć oraz harmonogramu (minutowego) jego przeprowadzenia okazały się być bardzo przydatne dla wszystkich uczestników spotkań. Mimo że nie wszystkie ze szkolonych osób już w 2008 roku prowadziły samodzielnie zajęcia ze studentami, to jednak zdobyte umiejętności będą przydatne w ich dalszej pracy. Praca włożona przez uczestników spotkań w przygotowanie się do prowadzenia zajęć zaowocowała znaczącym podniesieniem kwalifikacji tej grupy osób.

7.5. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych

Jak już wspomniano wcześniej, wśród wydatków poniesionych w 2008 roku przez BG PW, większe niż w minionych latach były kwoty przeznaczone na udział w szkoleniach, praktykach, konferencjach itp. Pełny wykaz informacji o zrealizowanych szkoleniach oraz udziale pracowników BG PW konferencjach, szkoleniach itp. zawierają Załączniki 16A, 16B, 17A, 17B.

Do działań o charakterze szkoleniowym, podejmowanych przez BG, należy zaliczyć organizowane cyklicznie spotkania pracowników systemu bibliotecznego-informacyjnego z dyrekcją i przedstawicielami jednostek BG PW. Spotkania służą przekazywaniu informacji merytorycznych o funkcjonowaniu systemu bibliotecznego, oferowanych nowych usługach, obowiązujących przepisach itp. Są okazją do przekazywania przygotowanych przez pracowników BG PW materiałów informacyjnych i ulotek dla czytelników. Spotkania te stały się miejscem gorących dyskusji merytorycznych, których celem jest dążenie do ujednolicenia działań podejmowanych przez jednostki SBI.

W 2008 roku w pracownicy BG PW przeprowadzili 17 szkoleń dla pracowników SBI (w tym szkolenia organizowane przez OIN, Oddział Opracowania Książek i Zbiorów Specjalnych, Oddział Czasopism, Ośrodek Informatyzacji, Oddział Magazynów i Udostępniania Zbiorów oraz Filię BG PW Bibliotekę Wydziału Chemicznego), w których udział wzięło łącznie ok. 60 osób.

W 22 szkoleniach organizowanych i prowadzonych przez specjalistów spoza BG PW udział wzięło ok. 165 pracowników SBI. W tej grupie należy zwrócić uwagę na przeszkolenie 77 osób w zakresie ochrony danych osobowych, tj wszystkich osób, które mają bezpośredni dostęp do danych osobowych w bazie czytelników oraz danych osobowych pracowników BG PW.

W 2008 roku 80 osób z BG PW wzięło udział w 34 konferencjach w Polsce oraz 13 osób w 8 zagranicznych spotkaniach. Łącznie wygłoszono 8 referatów i przygotowano 1 plakat. Wśród spotkań były dwa organizowane przez grupę POLBIT (w Szczecinie oraz Białymstoku), których celem jest zacieśnianie współpracy pomiędzy bibliotekami uczelni technicznych.

Ciekawym wydarzeniem był również wspólny wyjazd pracowników SBI do Płocka do Filii BG PW Biblioteki Szkoły Nauk Technicznych i Społecznych, podczas którego zwiedzano także Bibliotekę im Zielińskich Towarzystwa Naukowego Płockiego, Muzeum Secesji oraz zabytki Płocka.

Uczestnicy konferencji i szkoleń przedstawiali informację o programie spotkania oraz najważniejszych zagadnieniach tam prezentowanych, podczas cotygodniowych zebrań organizowanych dla pracowników BG. Dzięki temu wszyscy zainteresowani mogli zapoznać się z omawianą na spotkaniach problematyką.

Pracownicy SBI podnosili swoje kwalifikacje na studiach różnych typów (licencjackich, magisterskich, podyplomowych). Dyplomy ukończenia studiów uzyskało 5 osób. Kilkanaście osób kolejny już rok uczęszczało na zajęcia z języka angielskiego (w BG prowadzono zajęcia w dwóch grupach: dla zaawansowanych i dla osób na poziomie średnim).

Pracownicy BG PW są autorami (współautorami) 10 publikacji (Załącznik 18).

8. PODSUMOWANIE

W 2008 roku następowało zacieśnienie współpracy jednostek SBI PW przez udział pracowników wielu bibliotek w szkoleniach i pokazach organizowanych specjalnie dla bibliotekarzy, a także dla wszystkich użytkowników baz, wspólną pracę nad tworzeniem systemów informacji o zasobach bibliotek, a także udziale w ich promocji. Doświadczenia nabyte w ich wyniku wpływają pozytywnie na podejmowanie bardziej spójnych działań w zakresie oferowania usług bibliotecznych i informacyjnych na Uczelni.

Podstawowymi kierunkami działań podejmowanych w SBI PW w najbliższych latach pozostanie: właściwy dobór źródeł informacji i publikacji naukowych wzbogacających zbiory systemu biblioteczno-informacyjnego PW, pozyskanie środków na ten cel, dbałość o modernizację bazy lokalowej i sprzętowej, a przede wszystkim usprawnienie udostępniania dydaktycznych i naukowych zasobów bibliotecznych.